

“ Hierin leven is geen leven!
- *Vera* ”

“ Iedere dag sta ik op met een zwaar gevoel!
- *Amir* ”

“ Ik heb twee banen, maar verdien toch te weinig om van
te leven!
- *Maria* ”

“ Ik moet me niet schamen, maar wel de overheid in zo'n
rijk land!
- *Kees* ”

Aanvalsplan Armoede

Mei 2017, SP Breda

1. Inleiding

In 2015 leefden in Breda 8.525 huishoudens in armoede, waaronder bijna 4000 kinderen. Dit aantal daalt niet. Sterker nog: ondanks het economisch herstel is dit aantal in 2016 gestegen naar 8.800 huishoudens.

Armoede en schulden zijn een groeiend maatschappelijk probleem en ondanks het economisch herstel neemt de armoede in Nederland niet af. Armoede is het meest schrijnende wat mensen kan overkomen. Mensen in armoede ervaren problemen op allerlei leefgebieden, zoals zorg, wonen, gezondheid, mee kunnen doen, onderwijs en werk.

De groeiende armoede in een rijk en welvarend land als Nederland vormt een reële bedreiging voor de samenleving. De groeiende kloof tussen rijk en arm treft niet alleen mensen in armoede maar de samenleving als geheel. Ongelijkheid is voor iedereen slecht, niet alleen voor mensen met de laagste inkomens. Als vermogens- en inkomensongelijkheid zich vertaalt naar politieke ongelijkheid kan dat ontwrichtend zijn voor de hele samenleving: het maakt mensen boos en schept een klimaat voor maatschappelijke onrust. Mensen hebben het gevoel te weinig zeggenschap te hebben en de grip op hun leven te verliezen. Het feit dat bovendien een deel van de mensen niet meer kan rekenen op bepaalde sociale voorzieningen, vergroot de onrust nog verder.

Het zijn vaak onvoorziene tegenslagen zoals werkeloosheid, hypotheekproblemen, een scheiding, ziekte of onverwachte terugvorderingen van de overheid die ten grondslag liggen aan schulden. Mensen kunnen de klap van een werkend inkomen naar WW en vervolgens bijstand niet opvangen in de relatief korte tijd die daarmee gemoeid is. Ook het niet goed kunnen voeren van de administratie, omdat de regelgeving en toegang tot de regelingen te ingewikkeld is, vormt een van de oorzaken van schulden.

Helaas lukt het een steeds grotere groep Nederlanders niet om rond te komen van het inkomen dat ze ontvangen. De groep ‘werkende armen’ groeit, zij hebben wel een baan (soms zelfs twee) of zijn ZZP’er, maar verdienen amper genoeg geld om rond te komen. Zij hebben vaak te weinig bestedingsruimte. Ook een grote groep uitkeringsgerechtigden die niet kan werken heeft grote moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. De landelijke bezuinigingen en verscherping van regels met betrekking tot het minimabeleid spelen hierbij een grote rol.

Menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit zijn de grondwaarden van de SP. Deze waarden spelen een grote rol hoe men kijkt naar armoede en de mensen zelf die in armoede leven. De laatste jaren vindt er ook binnen de gemeenten meer bewustwording plaats wat in armoede leven inhoudt en wat weinig of geen geld hebben met mensen doet.

Veel mensen met een tekort gedragen zich anders dan mensen die voldoende geld hebben. Door de voortdurende financiële stress die zij ervaren, verkiezen zij vaak oplossingen op korte termijn i.p.v. lange termijn. Daarbij speelt ook nog dat veel mensen zich schamen om voor hun armoede uit te komen. Wat mede veroorzaakt wordt door de nog steeds bij

sommigen heersende opvatting van “eigen schuld, dikke bult”. Het gevolg van schaamte en afwijzingen door verscherpte regelgeving, is dat er stille armoede bestaat, huishoudens in armoede die niet of niet meer in beeld zijn. Dit terwijl in een rijk land als Nederland de overheid zich zou moeten schamen voor armoede en niet de mensen in de armoede zelf!

Mensen aan werk helpen staat voorop: het verdienen van een eigen inkomen is de beste manier om armoede te bestrijden. Het is echter niet in alle gevallen toereikend. Zeker niet voor hen die moeilijk in staat zijn om aan voldoende betaald werk te komen, chronisch ziek of gehandicapt zijn, nauwelijks pensioen hebben of in een schuldenpiraal terecht zijn gekomen. Hierbij is het inkomen te laag om alle noodzakelijke uitgaven te financieren.

De gemeente zal zich constant bewust moeten zijn van de kwetsbare positie van deze huishoudens, en hun grote verantwoordelijkheid daarin bij het opstellen van hun armoedebeleid. Belangrijk daarbij is welke prioriteit je als gemeente geeft aan de bestrijding van armoede en hoeverre je bereid bent hierin te investeren. Armoedebestrijding kan alleen effectief plaatsvinden binnen een goed sociaal beleid.

De boodschap van de SP is duidelijk: We moeten samen als burgers, instanties, gemeente en politieke partijen strijden tegen het grootste onrecht in een rijk land als Nederland: armoede en uitsluiting!

Ria Wiegeraad
Raadslid SP Breda

Bas Maes
Fractievoorzitter SP Breda

Inhoudsopgave

1. Inleiding	Pagina 2
2. In samenspraak	Pagina 5
3. Aanbevelingen	Pagina 6
Bijlagen:	
I: Persoonlijke verhalen	Pagina 10
II: Flyer thema-avond	Pagina 18
III: Foto's thema-avond	Pagina 19
IV: Praktische suggesties	Pagina 23

2. In samenspraak

Naast acties in Breda en omstreken gaat SP Breda door Buurten in de Buurt en SP op Straat met mensen in gesprek over datgene wat de inwoners van Breda op dat moment bezighoudt. De reacties, signalen, opmerkingen, suggesties vormen o.a. de basis van onze manier van politiek bedrijven. We doen het samen met de inwoners met als belangrijkste doel hun stem door te laten klinken in de landelijke en gemeentelijke politiek. Ook weten veel mensen met een hulpvraag of met hun mening de weg naar ons te vinden. Dit heeft het gevolg dat de SP de realiteit van de inwoners zelf dicht bij de politiek weet te brengen.

Deze wegen hebben wij ook bewandeld met betrekking tot de armoedeproblematiek in Breda en daarnaast vele mensen die zich bezig houden met armoede bevraagd. Op 20 april jl. heeft SP Breda een openbare thema-avond over armoede georganiseerd. Deze avond was vooral bedoeld voor de grote groep mensen die met weinig inkomen moet zien rond te komen en in armoede leeft. Daarnaast was iedereen welkom die zich betrokken voelde bij het thema armoede. Op de betreffende avond wilden wij de mensen in armoede zelf een stem geven en hun verhalen, ervaringen en ideeën horen. Want de verhalen en het gezicht van armoede zijn vaak onzichtbaar in de politiek.

Omdat veel mensen zich schamen of bang zijn om voor hun armoede uit te komen, hadden wij daarom veel instanties gevraagd om samen te komen met de mensen waar het om gaat. Een aantal verhalen, suggesties, reacties naar aanleiding van deze avond vindt u terug in een samengesteld overzicht. We hebben bewust gekozen voor een aantal voorbeelden vanuit verschillende achtergronden. Daarnaast vindt u een verzameling van korte reacties en suggesties.

Het schrijnende van de verhalen, de reacties over datgene waar men tegen aan liep, maar ook de suggesties ter verbetering bracht ons tot het opstellen van het Aanvalsplan Armoede in Breda met daarin 20 beleidsmatig tot praktische concrete voorstellen.

3. Aanbevelingen

Toegang

De stress en bestaansonzekerheid bij huishoudens in armoede zijn groot. Men heeft letterlijk en figuurlijk de ruimte nodig om perspectief te zien. Daarbij kunnen de minimaregelingen helpen. Bovendien wanneer mensen beter gebruik maken van de minimaregelingen ben je als gemeente preventief bezig om te voorkomen dat mensen in de schulden komen. De gemeente gaat, bij het aanvragen van de minimaregelingen, uit van de zelfredzaamheid van de mensen waar het om gaat. De voorlichting schiet echter tekort.

De praktijk is dat veel mensen waar het om gaat, maar ook de hulpverleners, aanlopen tegen complexe informatie en procedures door vaak dichtgetimmerde verkokerde regelgeving en een versplintering van hulpinstanties die niet van alle bestaande regelingen op de hoogte zijn. Vereenvoudig de toegang tot en de bekendheid van de lokale minimaregelingen. Zorg voor een actief beleid daarin. Ga daarbij niet uit van het negatieve uitgangspunt ‘hangmat creëren’, maar van het recht op deze regelingen om niet in de armoedeval terecht te komen.

- ❖ Kijk of alle regelingen teruggebracht kan worden in één regeling.
- ❖ Gebruik één formulier of één regeling voor alle aanvragen. Van daaruit stuurt men het intern gericht verder.
- ❖ Werk zoveel mogelijk met wijzigingsformulieren zodat mensen in de armoede niet ieder jaar alles opnieuw moeten aanvragen.
- ❖ Maak één overzicht van alle minimaregelingen, zowel digitaal als fysiek, met de verwijzingen naar bijbehorende instanties en hun contactgegevens. Dit in diverse talen; denk daarbij aan de vele statushouders en verdere huishoudens met een allochtone achtergrond.
- ❖ Laat de informatievoorziening toetsen door een aantal huishoudens in de armoede op taalgebruik en begrip.
- ❖ Zorg dat deze informatie ook actief terecht komt bij vrijwilligers die zich bezig houden met armoede, in buurthuizen en wijkcentra, intermediairs van Jeugdsport en Jeugdcultuurfonds.
- ❖ Zet nog meer in op voorlichting op scholen. Maak onderwijskrachten, scholen als signaalfunctie belangrijk. Zij zien de kinderen ieder dag en kunnen er mede voor zorgen dat kinderen in armoede eerder in beeld komen.
- ❖ Zorg dat professionals en vrijwilligers goed op de hoogte zijn van alle minimaregelingen en meer doorverwijzen naar elkaar voor het juiste maatwerk.
- ❖ Zorg voor meer financiële spreekuren in buurt - en gemeenschapshuizen.
- ❖ Stel een ‘vliegende equipe’ samen die in heel Breda gratis presentatie over de minimaregelingen komt geven.
- ❖ Een persoonlijke gesprek en begeleiding werkt voor veel mensen het meest effectief.
- ❖ Zorg binnen ATEA dat men actief de minimaregelingen onder de aandacht brengt met hulp van ervaringsdeskundigen. Leid daarvoor ervaringsdeskundigen binnen ATEA op.
- ❖ Betrek aan de poort, indien nodig armoede bij het persoonlijk plan.

Inkomensgrens

Verhoog in het kader van preventieve armoedebestrijding de inkomensgrens tot toegang lokale armoederegelingen. Dan bereik je ook de huishoudens die maandelijks tekort hebben zoals paren met kinderen, alleenstaanden en werkende armen. Hun besteedbaar inkomen is vaak te weinig om goed en volwaardig deel te kunnen nemen aan de maatschappij.

Met dit voorstel sluit je geen huishoudens in armoede uit. De verhoging betekent dat meer mensen verzoeken kunnen doen en je een grotere groep huishoudens in armoede bereikt. Denk daarbij aan de mensen met een laag betaalde baan, ZZP'ers en flexwerkers. Werkende armen met een laag betaalde baan hebben grote kans op armoedeval omdat zij voor veel regelingen niet meer in aanmerking komen. Door deze mogelijkheid voorkom je dat bij het aanvaarden van een laag betaalde baan, een kleine stijging van het bruto inkomen kan leiden tot een daling van het feitelijk besteedbaar inkomen.

- ❖ Verhoog in het kader van preventieve armoedebestrijding de inkomensgrens tot toegang lokale armoederegelingen van 110% naar 125% van het minimumloon.
- ❖ Een mogelijkheid daarbij is dat je als gemeente de voorzieningen gestaffeld (in kleine stapjes) beschikbaar laat zijn voor iedereen tot 125% van het minimumloon.
- ❖ Onderzoek daarbij hoe je kunt voorkomen dat het geld niet bij die huishoudens terecht komen die het niet het hardste nodig hebben. Breng precies in kaart wie daadwerkelijk in armoede leeft.

Gemeentelijke kwijtscheldingen en eigen bijdragen

Een groep mensen in de armoede kunnen de gemeentelijke belastingen, het eigen risico en de eigen bijdrage in de Wmo niet betalen. Met alle nadelige gevolgen van dien. Er ontstaan betalingsproblemen en schulden, zorg wordt gemeden.

- ❖ Herverzeker het eigen risico in de collectieve zorgverzekering voor een redelijke meerprijs in de premie.
- ❖ Kijk naar de mogelijkheid tot kwijtschelden van de eigen bijdragen in de Wmo voor inkomens tot 125% van het sociaal minimum. Kijk of er bijvoorbeeld een vrijstellingsregeling ingesteld kan worden.
- ❖ Als zelfstandige moet je voor je eigen buffer zorgen, dus dan is het heel normaal om een reserve te hebben. Nu hebben zij last van de vermogensseis, waardoor zij kwijtschelding niet verkrijgen.
- ❖ Hanteer voor de groep ZZP'ers die het financieel moeilijk hebben, ruimhartige kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen.
- ❖ Een aantal huishoudens in armoede heeft een huisdier, vooral alleenstaanden. Zij kunnen geen dierenarts betalen. Kijk bij het afsluiten van een collectieve verzekering ook naar de mogelijkheid tot het afsluiten van een collectieve ziektekostenverzekering voor dieren.
- ❖ Uit onderzoek van het Nibud blijkt dat bij ouderen met een minimuminkomen de kans op armoedeval vooral veroorzaakt wordt door extra kosten voor het vervoer. Kijk naar de mogelijkheid om gepensioneerden met een minimuminkomen gratis te laten reizen met openbaar vervoer met OVJ kaart of verstrek ook hun een WMO pas. Of regel dit via de Bredapas.

Schulden

Het terugvorderen van de Belastingdienst is een van de grootste oorzaken waardoor mensen schulden oplopen en dieper in de schulden komen. Door de ingewikkelde regels en bureaucratie zien mensen door de bomen het bos niet meer. Voor een groep mensen lukt het niet om de eigen administratie goed te voeren. Zij laten het erbij zitten en zakken vaak verder weg in de armoede.

- ❖ Maak bij de aanpak van schulden een onderscheid tussen ‘niet willers’ en ‘niet kunners’.
- ❖ Bekijk de mogelijkheid of bij lage schulden de Kredietbank West Brabant ook ingeschakeld kan worden.
- ❖ Zorg ervoor dat na een eerste gesprek de wachttijden bij de Krediet Bank West Brabant niet te hoog oplopen.
- ❖ Schuldhulpverlening moet er op gericht zijn mensen te beschermen tegen incasso en beslagen die de situatie verergeren.

Voor rijke mensen is lenen heel goedkoop, voor arme mensen heel duur. De schulden die hierdoor ontstaan verhogen de kans op problemen.

- ❖ Verlaag de rentetarieven van de Kredietbank West Brabant van 11,1 % naar 2,3 % en van 6% naar 1% of verstrek geen sociale leningen meer, maar verstrek bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen ‘om niet’.

Werk

- ❖ Maak bijverdienen in de bijstand mogelijk tot 125% procent van het minimumloon en stel geen grens aan de duur van het bijverdienen. Voor mensen met kleine banen in de bijstand wordt het werken zo lonender gemaakt; zij krijgen zo de kans zich aan de armoede te onttrekken.
- ❖ Zorg als gemeente bij de uitstroom van uitkeringsgerechtigden voor stabiele banen waarmee voldoende besteedbaar inkomen verdiend kan worden.

Wonen

- ❖ Zorg voor voldoende sociale huurwoningen en laat daarbij de huren niet verder stijgen dan de inflatie.
- ❖ Zorg voor effectieve maatregelen om de energierekening bij mensen met een minimuminkomen te verlagen.

Speciale aandacht voor de allerarmsten

Huishoudens zonder officieel woonadres die geen inkomsten ontvangen uit uitkering of loon. Zonder briefadres verkrijgt men geen uitkering. In de gemeente Breda moet men o.a. in het IJ verblijven om daarvoor in aanmerking te komen. Niet iedereen kan en wil dat, door de diversiteit van problemen van de groep die daar verblijft. Men voelt zich daar niet altijd goed en veilig.

- ❖ Kijk naar de mogelijkheid voor uitbreiding van het aanbieden van een tijdelijk briefadres bij organisaties en gemeente.

Budget armoedebestrijding

In de Thematafels is het belangrijk dat ook kleine vrijwilligersorganisaties en initiatieven in buurten die zeer direct werken met mensen in armoede niet in de verdrinking komen t.a.v. de grote organisaties.

- 🔴 Laat ook hen meer in aanmerking komen voor activerend budgetbeheer. (v.b. SSKB, Stichting Meer met minder, Steungezin).
- 🔴 Zorg ervoor dat vastligt dat gemeentelijke gelden voor armoedebestrijding naar de aanpak van armoedebestrijding gaat en niets anders! Maak jaarlijks naar de raad inzichtelijk hoe het geld is besteed, met welke effecten. Label de armoedegelden.

Het Nibudrapport geeft aan dat het voor de gemeenten een onmogelijke opgave is om tekorten van €200 tot €300 per maand bij paren met kinderen te compenseren. Een structurele oplossing zal vanuit Den Haag moeten komen. Protest laten horen in Den Haag blijft een noodzakelijk kwaad!

- 🔴 Geef samen met andere gemeenten een duidelijk signaal af aan Den Haag over de tekorten op het armoedebudget in gemeenten. Het overheidsbeleid is hier vooral verantwoordelijk voor.

Praat MET mensen in de armoede

Bovenstaande voorstellen zijn voor een groot deel afkomstig van de mensen in armoede zelf. Zij zijn degenen waar wij als gemeente het armoedebeleid op moeten afstemmen.

- 🔴 Ga vanuit de gemeente meer in gesprek met de mensen in armoede zelf! Laat de stem van de mensen in armoede doorklinken in de beleidsplannen.

Bijlage I: Persoonlijke verhalen

Tijdens de thema-avond hebben we ook mensen gevraagd ons hun persoonlijke verhaal te vertellen via de mail, indien zij daar behoefte aan hadden. Dit deden we aan de hand van een drietal vragen. Onderstaand een selectie van de reacties die we hebben ontvangen.

Vraag 1: Wil je je eigen achtergrond, je eigen situatie beschrijven?

Heb altijd bij banken en verzekeraars gewerkt, door de crisis mijn baan kwijt geraakt en in een depressie geraakt. Door de depressie heb ik op een moment geen post meer open gemaakt, zijn schulden ontstaan enzovoorts. De bank wilde niet meewerken aan het verhuren van mijn koopstudio in Tilburg (woonde toen al in Breda) en daardoor is een restschuld uit de gedwongen verkoop ontstaan. De totale schuld was uiteindelijk 50.000 euro (inclusief andere schulden). Op een bepaald moment heb ik aangeklopt bij het IMW Breda en door verwezen naar de kredietbank West Brabant. In eerste instantie werd mijn aanvraag afgewezen i.v.m. geen inkomen. Na aanvragen van de algemene heffingskorting kon ik wel het minnelijk traject in. Uiteindelijk is dit WSNP geworden en vanaf januari 2016 heb ik een schone lei. De rechter gaf me zelfs een compliment omdat ik meer deed dan hoefde tijdens de WSNP.

Inmiddels ben ik actief als vrijwilliger en help anderen met mijn kennis. Ook ga ik binnenkort een opleiding doen, om mensen nog beter te kunnen helpen.

Na beëindiging van mijn WW-periode (10 mei 2015) heb ik ruim 2 maanden geen inkomen gehad. Niet eerder dan 14 juli 2015 is weer een IOAW-uitkering toegekend. Ik heb diverse procedures gevoerd, t.w. bezwaar, mediation en een rechtszaak (zie bijgaande pleitnota). Deze hebben geen invloed gehad op de beslissing van de Gemeente Breda. We zijn inmiddels maanden verder, maar het voelt nog steeds uitermate onrechtvaardig. Ik heb de Nationale Ombudsman benaderd. Deze stelt niets te kunnen doen omdat de Gemeente Breda een eigen mediation heeft.

De veelheid aan juridisch dichtgetimmerde (verkokerde) regelgeving maakt dat zorg op maat lastig, zo niet onmogelijk is. Met name de “tussengevallen” vallen buiten de boot.

Uit eigen ervaring is gebleken dat:

De Kredietbank geen oplossing biedt bij lagere en/of particuliere schulden. Recent contact wijst uit dat men operationeel wel wil, maar momenteel niet geautoriseerd is.

Men geeft steeds heel duidelijk aan dat particuliere schulden niet in behandeling worden genomen, terwijl het aanvraagformulier meldt "Deze schulden zullen worden afgelost met de lening die u aanvraagt bij de Kredietbank West-Brabant", dus ook privéschulden indien vermeldt.

De wachttijden die de Gemeente Breda claimt bij b.v. aanvraag bijzondere bijstand (8 weken) bureaucratisch gestuurd is. Men beroept zich bij reclame op drukte. De behandelingsduur per aanvraag is echter onafhankelijk van het aantal aanvragen. Bij een hogere workload dien je capaciteit bij te schakelen. Gekker wordt het als de Gemeente Breda in haar beslissing aangeeft dat een eventueel beroep bij de rechtbank binnen 6 weken moet worden aangetekend, terwijl de beslissingstermijn voor de aangevraagde kosten (griffierecht etc.) 8 weken bedraagt. Nog gekker wordt het wanneer in eerste instantie de aanvraag bijzondere bijslag juridische kosten wordt afgewezen, ook in bezwaar, met als reden dat de kosten zijn gemaakt alvorens de bijzondere bijstand aan te vragen. Gevraagd wordt immers om gegevens (o.a. facturen) bij te voegen. Dus nogmaals bijzondere bijstand aangevraagd zonder bijgaande documenten, waarop gemeld wordt dat de aanvraag niet kan worden behandeld omdat de factuur ontbreekt.

De gemeente en hulporganisaties verre van proactief opereren. Regelmatig blijkt dat geleverde informatie niet adequaat wordt verwerkt. Alleen ingeval van geheel standaard processen functioneert het proces m.i. naar behoren.

De gemeente uitgaat van zelfredzaamheid, terwijl voorlichting tekort schiet.

Wanneer je contact zoekt met Zorg Voor Elkaar wordt direct gevraagd om concreet aan te geven welke hulp je nodig hebt. Je moet doorzetten om een verkennend gesprek te krijgen.

Sinds augustus 2015 ben ik aangewezen op een IOAW-uitkering en heb dientengevolge afstand moeten doen van een auto. Zodoende ben ik aangewezen op het openbaar vervoer. Daarnaast ben ik slecht ter been. Wat mij verbaast is dat het busvervoer in Breda geen abonnementen kent, zoals vele andere steden in Nederland. Ook is via de BredaPas geen bijdrage beschikbaar. Zijn dit opties m.b.t. toekomstige onderhandelingen of zijn hier in het verleden wel onderhandelingen gevoerd welke zijn afgeketst?

Hoewel een landelijk fenomeen wil ik toch de systematiek bij het toekennen van toeslagen aanhalen. Iemand met een “goede” WW-uitkering kan op enig moment in de bijstand belanden. De bijstandsperiode binnen een belastingjaar wordt gecompenseerd door de relatief hoge WW-periode, met als gevolg dat geen toeslagen worden toegekend. Eenzelfde situatie doet zich in omgekeerde volgorde voor als men vanuit de bijstand in een relatief goed betaalde baan belandt. Is het slechtste geval is men dus 2x de pineut.

Als kind heb ik tot mijn puberteit in Nieuw Zeeland armoede aan den lijve ervaren waardoor ik afkeurbroden van de bakker heb opgehaald om te kunnen eten en met zakjes walnoten langs de deur heb lopen venten. In Nederland had mijn moeder grote moeite om uit de schulden te komen en pas nadat mijn broer en ik het huis uit waren en zij en mijn stiefvader een verzetspensioen kregen (met dank aan de CPN) kregen zij het pas goed. Ik heb mijn middelbare school niet afgemaakt en ben gaan werken. Ik heb mij altijd voorgenomen dat ik nooit meer in armoede wil leven, hetgeen ik gerealiseerd heb. Ik ben afgekeurd als ZZP ‘er

krijg een kleine uitkering van de AOV tot mijn 65ste en leef van mijn eigen opgebouwde pensioen. Ik teer nu in en hoop dat mij AOW plus mijn werknemerspensioen voldoende is om een rustige oude dag te hebben.

HBO opgeleid. Ik heb een bewindvoerders/curator/mentorschap eigen bedrijf.

Ik ben ondernemer. Samen met 2 andere ondernemers zijn wij bezig met een project tegen Stigma. Dit moet nog verder vormkrijgen maar al snel werd duidelijk toen wij elkaar ontmoeten dat we iets samen moesten doen.

Wij hebben elkaar ontmoet bij de lancering van het blad van de Quiet 500, een platform waar ondernemers gratis hun diensten kunnen aanbieden aan arme gezinnen in Tilburg.

Een project waar ik achter sta omdat ik graag wil bijdragen om ondanks de armoede iets extra's te kunnen bieden.

Maar het heeft ook een keerzijde.

Het lijkt de trend tegenwoordig om ZZP 'ers uit te buiten, vanuit goed burgerschap wordt gewacht dat je heel veel werk verricht voor liefst niets en anders een vergoeding (ter waarde van een boekenbon bwvs).

Aan de ander kant worden cliënten niet meer naar ons doorverwezen door een nieuw beleid van Edith Schippers. Het verdrietige is dat ik om mij heen die zelfstandige noodgedwongen hun bedrijf zie opgeven omdat de rivier van klanten is opgedroogd.

Vrijwilliger bij de voedselbank.

Als vluchteling kom je vanuit een cultuur waar alles contant wordt afgerekend naar een cultuur waar de banken en overheden alles digitaal willen beheren.

Zo gaat de verhuizing van de ene gemeente naar de andere gepaard met de nodige administratie en bureaucratie en zijn de statushouders daar op geen enkele wijze op voorbereid terwijl dat in hun thuisland geen probleem oplevert.

Verder zijn de gezondheidskosten, de incasso's, de eigen risico etc. een bron van zorg.

Vraag 2: Wat kan of moet de gemeente doen om armoede in Breda tegen te gaan? Wat gaat goed en wat kan of moet anders? Heb je zelf ideeën, suggesties?

Er moet veel meer ingezet worden op vroegsignalering, preventie, voorlichting!! Hoe eerder je iemand bereikt hoe sneller je iemand uit armoede kan halen. Ook inzetten op scholen, dat

kinderen in armoede eerder in beeld komen. Mijn droom is, dat woningcorporaties, Zorg Voor Elkaar Breda, gemeente Breda meer samen werken. Ook dat ze gegevens uitwisselen en zo heb ik nog wel 100 ideeën!

De Gemeente moet precies in kaart brengen wie daadwerkelijk in armoede leeft. Er moet één armoede regeling komen zonder dat het stigma aan de persoon gekleefd wordt zoals bij Bredapas. Mensen moeten werkzaamheden verrichten naar fysieke kunnen om een tegenprestatie aan de maatschappij te leveren. Deze tegenprestatie dient geen verdringing te zijn van de reguliere markt. Nu wordt je beroepsvrijwilliger hetgeen voor uitkeringsgerechtigden geen uitzicht biedt op nieuwe goed betaalde banen. De Gemeente kan het netto verschil tussen bijstand en betaald werk op een glijdende schaal compenseren tot bijvoorbeeld €1600 netto. De armoedeval tussen betaald laagbetaald werk en bijstand is te groot. Daarom is het niet lonend om laagbetaald werk te aanvaarden omdat alle belastingen en gemeentelijke heffingen een straf in plaats van een beloning is. Ambtelijke individuele begeleiding thuis moet ervoor zorgen dat de compensatie gerechtvaardigd is. Dat gaat onmogelijk vanaf een bureau achter een computer!!!!

Voor bijstandsgerechtigden zijn goede regels, niet altijd makkelijk te vinden. De norm 110% en geen recht is te laag. Hierdoor is scheef groei en zie ik mensen die bijstand hebben en netto veel meer over houden dan de werkende die net 112 tot 120% verdiend. Beter zou zijn zoals reeds bij vele andere gemeentes de grens optrekken naar 130% om in aanmerking te komen voor bijv de bijzondere bijstand, BredaPas, collectieve zorgverzekering, kindregelingen, ed.

Beter functionerende kredietbank, aanvragen liggen nu vaak 6 tot 12 maanden totdat een 2e intakegesprek volgt. Dit vind ik te lang duren.

Ik ben een ZZP 'ers en ook onder de ZZP 'ers wordt de armoede groter. Als zorgprofessional wil ik graag mijn vak uitoefenen, met cliënten. En zie ik aan de andere kant mijn collega's noodgedwongen stoppen met hun praktijk

We zijn met 1 miljoen ZZP 'ers in Nederland. Ik vraag mij af, hoe je als ZZP 'er moet overleven tussen deze twee maalstenen. Armoede troef!

Er zijn genoeg initiatieven te ontplooien binnen de huidige wetgeving. Zoals bijvoorbeeld het Geldloket Amersfoort, waar er mensen pro- actief benaderd worden over de uitkeringen en toeslagen waar ze recht op hebben.

Er zou meer aandacht naar de voedselbank mogen, bijv. via cursussen en trainingen. Een supermarkt waar financieel minder draagkrachtigen korting krijgen. Dit soort initiatieven bestaan al. En kan eventueel gedaan worden in samenwerking met een supermarktketen of een school.

De Gemeente moet precies in kaart brengen wie daadwerkelijk in armoede leeft. Er moet één armoede regeling komen zonder dat het stigma aan de persoon gekleefd wordt zoals bij Bredapas. Nu wordt je “beroepsvrijwilliger” hetgeen voor uitkeringsgerechtigden geen uitzicht biedt op nieuwe goed betaalde banen. De Gemeente kan het netto verschil tussen bijstand en betaald werk op een glijdende schaal compenseren tot bijvoorbeeld €1600 netto. De armoedeval tussen betaald laagbetaald werk en bijstand is te groot. Daarom is het niet lonend om laagbetaald werk te aanvaarden omdat alle belastingen en gemeentelijke heffingen een netto straf in plaats van een beloning is. Ambtelijke individuele begeleiding thuis moet ervoor zorgen dat de compensatie gerechtvaardigd is. Dat gaat onmogelijk vanaf een bureau achter een computer.

De uitbetaling van de bijstand dient op tijd plaats te vinden zodat bijvoorbeeld incasso's en huur geen bron van achterstalligheid worden.

Vluchtelingenwerk Nederland moeten de kinderbijslagen en andere toeslagen al tijdens het verblijf in de AZC in orde maken zodat er een soepeler overgang naar een nieuwe woning kan plaatsvinden.

Vraag 3: Wat zijn jouw ervaringen m.b.t. het aanvragen van inkomensondersteunende armoederegelingen? Heb je ideeën om de aanvragen van de inkomensondersteunende armoederegelingen eenvoudiger, begrijpelijker te maken? Heb je ideeën hoe je de bekendheid van deze regelingen groter kan maken? Hoe je meer mensen kan bereiken?

Ik zou de bijstandsnorm tot de minimaregelingen norm verhogen, want juist de groep “kleine middeninkomen” die verdienen net te veel voor BredaPas etc. en hebben ook geen recht op andere compensaties. Tijdens de periode dat ik hulp kreeg van IMW Breda had ik alleen recht op een noodpakket van de voedselbank.

Er moet één regeling komen. Alle andere armoede pleisters opheffen. Het keukentafel gesprek is de eerste stap om inzichtelijk te maken wat de noden zijn. Deze ambtelijke coach / vertrouwenspersoon kan inzicht verschaffen over de mogelijke regelingen. Maatwerk per geval is en blijft noodzakelijk. Daarom is een regelmatig (3 maandelijks)persoonlijk contact noodzakelijk.

Het leveren van een (tegen)prestatie dient de norm te zijn. Hoe groot die prestatie is dient afhankelijk te zijn ieders persoonlijke omstandigheid en de ambtelijke inzet van mensen en middelen.

De regelingen moeten gereduceerd worden tot één regeling. De Uitkeringsinstantie kan schriftelijk de betrokken informeren in diverse talen over de aanspraak mogelijkheid tot deze regeling en de noodzakelijke betrokkenheid van de ambtelijke coach/vertrouwenspersoon.

In Duitsland krijgt een bijstandstrekker leefgeld. Alle andere kosten van levensonderhoud zoals wonen, gas, water, elektriciteit, etc. worden door de overheid overgenomen totdat die persoon weer instaat is volwaardig mee te draaien in de maatschappij. De focus van de begeleiding is dan niet meer op het geld gericht, maar op de inzet van de persoon.

Onze (R)overheid is alleen maar op gericht de burger zoveel mogelijk financieel te laten bloeden zonder daar een meetbare tegenprestatie tegenover te zetten. Regelingen, zoals het Armoedebelief heeft, zijn de schrijnende uitwassen van de welvaartstaat die onmachtig is een gelijkwaardig speelveld te creëren voor alle burgers. Je schaamt je soms dat de overheid 10% armoede en uitsluiting accepteert en doorgaat met verspilling van financiële middelen zonder enige vorm van verantwoording. De Ambtelijke Elite zal de oorzaak van een revolutie gaan worden, omdat we nu in een informatie maatschappij leven en de overheidselite hier geen raad mee weet.

Persoonlijk contact en advies zou prettig zijn. Vraag en aanbod in een persoonlijk gesprek bespreken, lijkt mij het beste. Nu is het antwoord meestal nee, maar en dan moet iemand gaan zoeken of aanvragen en maar hopen op. Dat is jammer.

Ik denk met een persoonlijk gesprek wel de gemeente meer tijd kwijt is, maar ook veel effectiever te werk kan gaan betreffende de daadwerkelijke aanvragen.

Via vrijwilligerswerk dient de statushouder zijn netwerk uit te breiden op weg naar een vaste baan. Gedwongen ZZP-er worden is tot op heden de enige weg om een zelfstandig bestaan op te bouwen. Maatwerk bij de tewerkstelling van de statushouder dient met loonsubsidie en maandelijkse evaluaties gepaard te gaan om te kunnen constateren wanneer en met hoeveel de subsidie verminderd kan worden.

Vanuit mijn cliënten hoor ik dat de stap om informatie te vragen of hulp te groot is.

Vaak is de procedure en informatie te complex.

Een praktijk voorbeeld:

Ik heb een jongen begeleid die net uit detentie kwam. Paspoort en rijbewijs kwijt, geen vast woon of verblijfplaats dus bij 0 beginnen. Mijn cliënt had niet de verstandelijke capaciteit om alles direct te snappen en het geduld voor de bureaucratie, wat hem frustreerde.

We 1,5 jaar bezig geweest met van het kastje naar de muur (van loket 1 en 11) en het digitaal invullen van formulieren voor bv een Digi code.

Uiteindelijk is het gelukt om hem al alle levensgebieden onder dak te krijgen.

Vorige week kwam ik mijn cliënt tegen in het park, we zijn een aantal jaren verder. Hij vroeg aan mij of ik weer zijn begeleider wilde worden, hij viel buiten regelingen van zorg en had zelf geprobeerd om informatie te vragen bij de gemeente. Dat is niet goed gegaan en uiteindelijk gaf hij het op. Mijn cliënt wil gewoon bij een loket duidelijk informatie krijgen en het liefst in heldere stappen.

Het is bijvoorbeeld een idee om dit aan te bieden in grafische vormgeving zoals ik voorbij zag komen met, ik dacht de voorjaarsnota? Als de bejegening zou veranderen (we zijn niet allemaal labbekakken) dan creëer je ook meer ambassadeurs. Als professional zou ik ook wel een handleiding willen om met mijn cliënt door een stappenplan te gaan.

Het beleid is niet laagdrempelig naar mijn idee, ook ik als burger en zzp er bereid me voor op een traject met een typische manier van bejegenen, bureaucratie en lange adem.

Als laatste, ik heb veel ervaring met het vinden en aanvragen van regelingen. Het is een oerwoud. Ook de hulpverlening hierin is enorm versplinterd. Een centraal punt om te bellen zou hierin wel fijn zijn. De enige manier om mensen op deze regelingen te wijzen is een pro-actieve benadering door de gemeente.

Er moet één regeling komen. Alle andere armoede pleisters opheffen. Het keukentafel gesprek is de eerste stap om inzichtelijk te maken wat de noden zijn. Deze ambtelijke coach / vertrouwenspersoon kan inzicht verschaffen over de mogelijke regelingen. Maatwerk per geval is en blijft noodzakelijk. Daarom is een regelmatig (3 maandelijks) persoonlijk contact noodzakelijk.

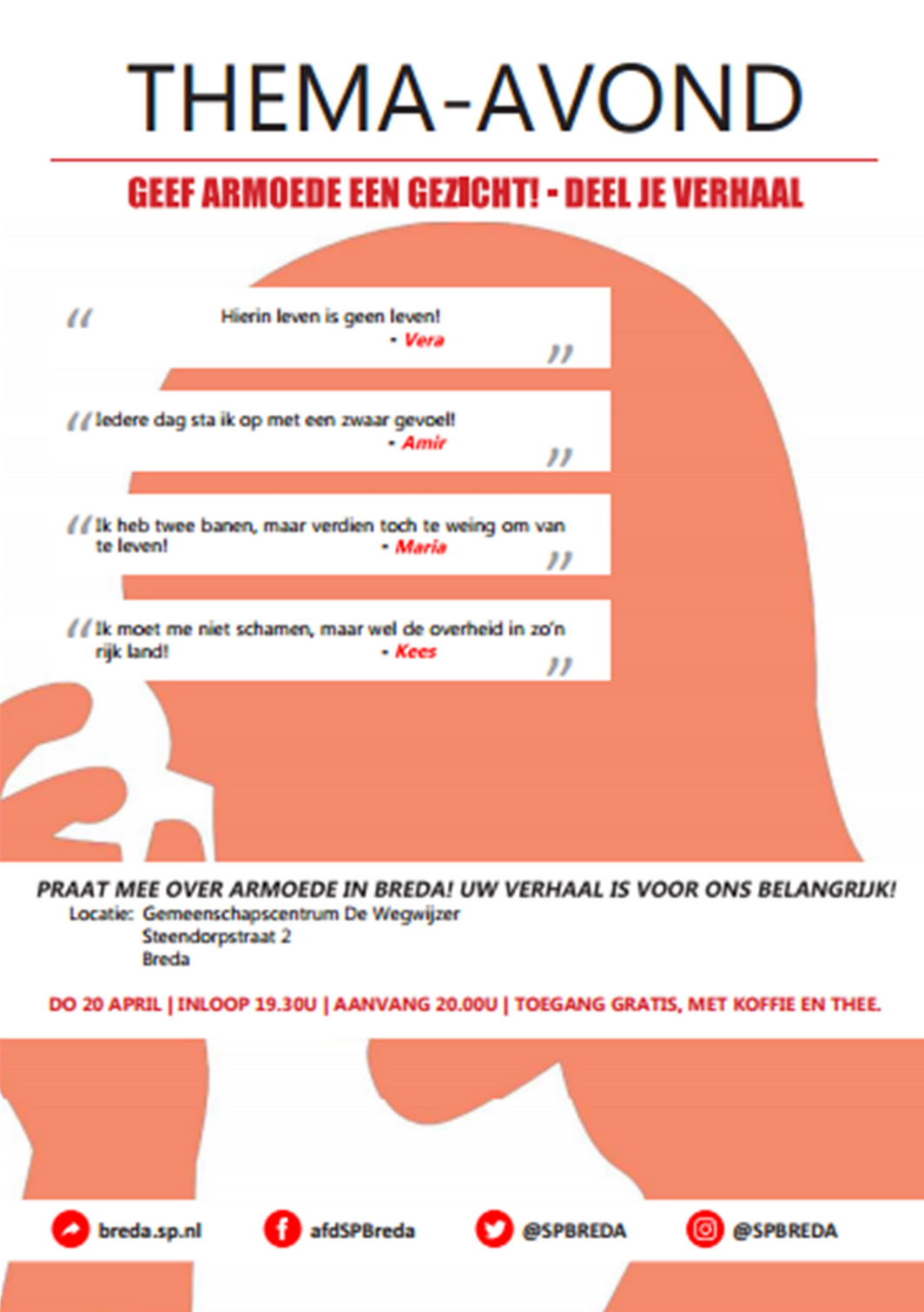
Het leveren van een (tegen)prestatie en werk dient de norm te zijn. Hoe groot die prestatie is dient afhankelijk te zijn ieders persoonlijke omstandigheid en de ambtelijke inzet van mensen en middelen. De gemeente kan door maatwerk een match maken met werkgevers, al dan niet met loonsubsidie, waardoor de kansen van statushouders op de arbeidsmarkt vergroot worden.

De regelingen moeten gereduceerd worden tot één regeling. De Uitkeringsinstantie kan schriftelijk de betrokken informeren in diverse talen over de aanspraak mogelijkheid tot deze regeling en de noodzakelijke betrokkenheid van de ambtelijke coach/trouwenspersoon. De UAF geeft uitkeringen alleen aan mensen boven de 50 jaar. Sazan zoekt uit of dit klopt. Atea, Breda Actief en Zorg voor elkaar zijn instanties die proberen de statushouders te helpen met inburgeren en taalonderwijs.

Conclusie:

- De statushouder dient zich te focussen op inburgering en zijn taalniveau af te stemmen op zijn voormalige werkniveau.
- Het vrijwilligerswerk dient afgestemd te zijn met het kennis en vaardigheidsniveau van de statushouder.

Bijlage II Flyer thema-avond

THEMA-AVOND

GEEF ARMOEDE EEN GEZICHT! - DEEL JE VERHAAL

“ Hierin leven is geen leven!
- *Vera* ”

“ Iedere dag sta ik op met een zwaar gevoel!
- *Amir* ”

“ Ik heb twee banen, maar verdien toch te weinig om van te leven!
- *Maria* ”

“ Ik moet me niet schamen, maar wel de overheid in zo'n rijk land!
- *Kees* ”

PRAAT MEE OVER ARMOEDE IN BREDA! UW VERHAAL IS VOOR ONS BELANGRIJK!
Locatie: Gemeenschapscentrum De Wegwijzer
Steendorpstraat 2
Breda

DO 20 APRIL | INLOOP 19.30U | AANVANG 20.00U | TOEGANG GRATIS, MET KOFFIE EN THEE.

 breda.sp.nl [afdSPBreda](https://www.facebook.com/afdSPBreda) [@SPBREDA](https://twitter.com/SPBREDA) [@SPBREDA](https://www.instagram.com/SPBREDA)

Bijlage III: Foto's thema-avond

Bijlage IV: Praktische suggesties

Een koelwagen voor het vervoeren van voedselpakketten van de Voedselbank!

Een supermarkt voor mensen in de armoede waar men zelf boodschappen kan doen!

Een kledingbank waar men gratis kleding kan uitzoeken. Bestaat al in Zundert!

Vouchers voor basisbenodigdheden zoals een stel winterkleden en zomerkleden .

Een speelgoedbank !

Laat mensen in armoede met deskundige begeleiding spellen opknappen. Wat ze opgeknapt hebben mogen ze meenemen!

In mei krijgen veel mensen vakantiegeld en wat zou het mooi zijn als zij daarvan een klein gedeelte delen met mensen die geen vakantie kunnen betalen!

De nieuw-leven-bak: bakken waarin gebruikte spellen gedoneerd kunnen worden